

LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED TARTU KESKLINNA KOOLIS

8. klassis teevad õpilased õppekava läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö (PRÕK § 23 p 1), milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vmt ja mida võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt (maksimaalselt 3 õpilast). Alates 1. septembrist 2013 on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtöö loetakse ka sooritatuks juhul kui:

- õpilane on osalenud Tartu Ülikooli teaduskooli kursusel ja kursuse lõpetamiseks eeldatakse õpilase poolt uurimistöölike tööde teostamist ja vormistamist.
- õpilane on loonud mini- või õpilasfirma, millega kaasneb kogu vajalik aruandlus ja osalemine õpilasfirmade laatadel.
- õpilane on osalenud üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimistööde konkursil. Olümpiaadidel ja konkurssidel osalemise protsess kirjeldatakse õpilase poolt päeviku vormis, kuhu on lisatud analüüs õpitu ja kogetu kohta. Õpilane teeb kokkuvõtte protsessist loovtööde kaitsmisel.

1. Loovtöö eesmärk

Loovtöö eesmärk on pakkuda õpilasele võimetekohast ning tema huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi, loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimimise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (sh ajaplaneerimisoskuse) kujunemist;

- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

2. Loovtöö teemade ja juhendajate valimine

Loovtöö teemade valik lähtub järgmistest põhimõtetest:

- Teema valikul tuleks silmas pidada:
 - valik võiks lähtuda paikkondlikult ja/või õppeprotsessis olulistest teemadest, arvestades õpilase huvisid ja võimeid;
 - teema lühidat ja konkreetset sõnastust, laia teemavaldkonna kitsamat piiritletust (valida alateema), et töö ei kujuneks õpilasele üle jõu käivaks;
 - teostamise võimalikkust (allikmaterjalide kättesaadavust, katsete teostust jms);
 - sobiva juhendaja olemasolu.
- Õpilane võib 7. klassi lõpus ise valida endale huvipakkuva loovtöö teema. Sellisel juhul peab õpilane tulevase juhendajaga kokkuleppele saama enne 25. aprilli.
- Aineõpetajad esitavad loovtööde koordinaatorile 25. aprilliks teemad, mida nad on valmis juhendama ja õpilased saavad valida endale sobiva. Osalise koormusega õpetajad (koefitsendiga 0,25 - 0,5) pakuvad välja vähemalt ühe teema, suurema koormusega õpetajad pakuvad välja kaks teemat.
- Üks õpetaja juhendab/kaasjuhendab õppeaasta jooksul üldjuhul kuni kahte loovtööd.
- Kui loovtöö juhendaja on väljastpoolt kooli, peab lisaks olema koolipoolne kaasjuhendaja, kes suunab eelkõige koolis kehtivate loovtöönõuete täitmist.
- Loovtööde võimalikud teemad ja juhendajad avalikustatakse õpilastele ja õpetajatele Stuudiumis.
- Enne kaitsmist toimuvad infotunnid 7. klasside õpilastele, kus loovtööde koordinaator tutvustab loovtööde läbiviimise korda.

- Maikuu teise nädala lõpuks peavad kõik õpilased valima teema, leppima juhendajaga kokku, võtma juhendajalt kirjaliku nõusoleku ja viima selle maikuu kolmanda nädala lõpuks loovtööde koordinaatorile.
- Loovtööde koordinaator esitab koondtabeli, mille alusel direktor kinnitab hiljemalt 1. juuniks käskkirjaga valitud loovtööde teemad ja juhendajad.

3. Loovtööde liigid

Ürituse korraldamine (kontsert, näitus, võistlus vmt), mis on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav töö. See eeldab sündmuse kavandamist, korraldamist ning läbiviimist. Ürituse läbiviimine annab korraldamiskogemuse, juhtimis- ja meeskonnatöökogemuse, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Ürituseks võib olla õpilaste erinev esinemine, maastikumäng, tähtpäeva tähistamine, temaatilise aktuse korraldamine, näituse korraldamine vmt. Loovtöö kokkuvõttena koostatakse kirjalik raport, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

Projekt (tunni ettevalmistamine ja läbiviimine; protsessi juhtimine/jälgimine/kirjeldamine jms) on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi laiendav tegevus, mille tulemiks on pigem kogemus, oskus ja/või isiklik areng. Projekti kokkuvõttena koostab õpilane raporti, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

Praktiline töö/omaloominguline teos, mis on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline kui ka loominguuline töö. Loovtöö võib olla õpilase omalooming või teise autori loomingu esitamine/tutvustamine. Praktilise töö ja omaloomingulise teose kokkuvõttena koostab õpilane raporti, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

Referaat on kirjalik tekst, mille ülesandeks on anda materjalist põhjalik mitmekülgne ülevaade allikmaterjalidest koos isikliku arvamusega. Referaat eeldab vähemalt kolme erineva allika läbitöötamist, kogutud materjali süstematiseerimist, üldistamist. Referaat vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele, eraldi raportit ei koostata.

Analüüs (teatrietendus, raamat, film, kontsert, näitus vms) on kirjalik tekst, mille ülesandeks on anda materjalist põhjalik mitmekülgne ülevaade, tuua välja erinevaid tõlgendusvõimalusi ja isiklik arvamus. Analüüs eeldab vähemalt kolme erineva allika läbitöötamist, kogutud materjali analüüsimist, süstematiseerimist, üldistamist ning põhjendatud isikliku arvamuse väljendamist. Analüüs keskendub põhiliselt autori isiklikule arvamusele ja arutelule, kuid sisaldab ka allikmaterjale. Analüüs vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele, eraldi raportit ei koostata.

Uurimistöö tulemusena valmiv uurimus on kirjalik töö, mis järgib teaduslikule tööle esitatavaid nõudeid ja vastab õppekavas sätestatud tingimustele. Õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile, eesmärk on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida uurimisküsimustele vastused. Uurimistöö eeldab praktilist andmete kogumist või materjali kogumist vähemalt kolmest erinevast allikast, materjali analüüsimist, süstematiseerimist, üldistamist, järelduste tegemist ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Uurimistöö aitab kaasa oskusele oma mõtteid loogiliselt edasi anda nii kõnes kui kirjas. Uurimistöö on pikaajaline protsess, mis nõuab põhjalikku ettevalmistust ja täpset kavandamist. Uurimus vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele, eraldi raportit ei koostata.

4. Loovtöö maht ja läbiviimine

Loovtöö koostamise ajaline maht on minimaalselt 15 tundi koostaja kohta, st kollektiivselt sooritatava loovtöö puhul tegeleb iga osaleja loovtööga vähemalt 15 tundi. Selle aja sisse on arvestatud töö iseseisev planeerimine, planeerimine koos juhendajaga, loovtöö läbiviimine, kirjaliku osa vormistamine ning slaidiesitluse ettevalmistamine.

Juhendaja ja õpilane on kohustatud koostama ajakava, mis kindlustab loovtöö õigeaegse valmimise. Õppeaasta jooksul toimuvad kaks loovtööde vaheseminari. Loovtöö juhendamine ja läbiviimine ei toimu plaanipärase õppetöö arvelt.

Teemakohase allikmaterjali kogumine

Esimesed suunised ning sobilikud allikmaterjalid taustauuringuteks (vähemalt kolm allikat) annab õpilasele vajadusel juhendaja.

Õpilane uurib juhendaja soovitude järgi internetist, raamatukogust jm teemakohaseid materjale, küsitleb vajadusel teemaga seotud inimesi. Intervjuu/ankeedi korral tuleb koostada küsimused/küsitlusleht.

Kui uurimistöö aluseks on ilukirjandusteos, loeb õpilane teose ja teemakohased lisamaterjalid läbi ja täidab lugedes uurimisteemat silmas pidades erinevaid ülesandeid.

Huvipakkuvate materjalide põhjal koostatakse allikmaterjalide nimekiri koos vajalike viidetega (autor, pealkiri, interneti aadress jm).

Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine

- Valitakse teemakohane materjal, mida töös refereeritakse või muul moel korrektselt allikale viidates kasutatakse.
- Korrastatakse kogutud allikmaterjal; vajalikud märkmed, küsitluslehtede/intervjuu(de) sisu jm salvestatakse taasesitatavalt.
- Sõnastatakse oma seisukohad.
- Jooniste, skeemide, tabelite, fotode jm illustreeriva materjali koostamine või otsimine.

5. Loovtöö vormistamine

Loovtöö kirjalik osa vormistatakse ühtselt kogu töö ulatuses vastavalt koolis kehtivatele nõuetele. Loovtöö kirjaliku osa vormistusnõuded on kooli kodulehel <https://kesklinna.tartu.ee/> - Õpime - Loovtöö - Nõuded loovtöö kirjaliku osa vormistamiseks.

Loovtöö keeleks on eesti keel. Sõnastus peab olema korrektne ja loogiline ning vastama ortograafiareeglitele. Väljenduslaad peab olema lihtne, tuleb hoiduda paljusõnalisusest. Vältitakse võõrsõnadega liialdamist, sõnakordusi ja hoidutakse üliemotsionaalsetest väljenditest. Töö kirjutamisel vältitakse nii kõne- kui ka konspektistiili.

Võõrkeelse materjali tõlkimisel tuleb muuta lausete struktuuri vastavalt eesti keele laseehitusele ning kasutada käsitletava valdkonna termineid õiges tähenduses ja kontekstis. Kõikidele allikatele tuleb loovtöö raportis korrektselt viidata. Tekstirobotit võib kasutada loovtöö teoreetilise osa taustauuringu tarbeks. Sellisel juhul tuleb selle kasutusviisi kirjeldada: milliseid küsimusi esitati, milline oli tekstirobotilt saadud väljund ja mil määral

seada muudeti. Tekstiroboti kasutamise viisi kirjelduse järgi peab olema üheselt arusaadav, millises mahus ja kuidas seda töös tarvitatud on. Tekstiroboti loodud teksti esitamist enda nime all loetakse akadeemiliseks petturluseks ja loovtöö tuleb uuesti sooritada.

6. Loovtöö kaitsmine

Loovtöö lõppeb avaliku kaitsmisega, mis toimub üldjuhul kaks korda õppeaastas. Kaitsmisettekanne on suuline. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt kümme tööpäeva enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile kokkuvõttev raport koos juhendajapoolse kirjaliku hinnanguga elektrooniliselt. Päev enne kaitsmist laeb juhendaja õpilas(t)e ettekande slaidiesitluse/posterettekande faili kooli võrgukettale.

Juhendaja kirjalik hinnang annab põhjaliku tagasiside iga loovtöös osaleja panuse ning kohusetundlikkuse kohta. Raportid säilitatakse kooli serveris. Võimalusel tuleb esitleda valminud praktilist loovtööd.

Loovtöö autorikaitse aspektide järgimise kinnitused (õpilase ja juhendaja(te) kirjed) allkirjastatakse kaitsmiskomisjoni autorikaitse aspektide kinnituse lehele.

Loovtöö kaitsmiseks valmistab õpilane ette kaitsmisettekande, mida toetab slaidiesitus. Kaitsmisettekanne koosneb järgnevatest osadest:

- sissejuhatus (töö eesmärgid, teemavaliku põhjendus);
- töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- kokkuvõte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).

Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 10 minutit, millele järgneb umbes 5-minutiline küsimustele vastamine. Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.

Kaitsmiskomisjon on kuni viieliikmeline. Kaitsmiskomisjoni tööd juhib komisjoni esimees.